
Στο παρόν κείμενο θα δούμε τι ακριβώς σημαίνει ο όρος «νόημα» και πότε το περιεχόμενο μιας διδασκαλίας «έχει νόημα» για τον μαθητή.

Ας ξεκινήσουμε εξετάζοντας αρχικά τη λεξιλογική σημασία του όρου.

Τι ακριβώς είναι το νόημα ;

Η λέξη νόημα επιδέχεται τρεις τουλάχιστον ερμηνείες, καθώς αντιστοιχεί:

- στην έννοια της σημασίας ενός περιεχομένου (π.χ. Το νόημα αυτής της φράσης είναι ξεκάθαρο).
- στην έννοια της λογικής (π.χ. Αυτό που γράφεις δεν βγάζει νόημα).
- στην έννοια του νεύματος (π.χ. Μου έκανε νόημα να εισέλθω) .

Ωστόσο, η πιο συχνή χρήση της λέξης είναι με την έννοια του σκοπού ή της ουσίας πράγματος, ενός αντικειμένου, μιας δραστηριότητας, μιας πράξης.

Δηλώνει με άλλα λόγια το γιατί έγινε κάτι , σε τι αποσκοπούσε και τι ήθελε να πετύχει .

Βέβαια , εδώ είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως το νόημα δεν είναι ίδιο για όλους τους ανθρώπους και μάλιστα επηρεάζεται από την εκάστοτε κοινωνία, καθώς κι από την εκάστοτε εποχή που βρισκόμαστε . Αλλά ακόμα και σε ατομικό επίπεδο , υπάρχουν διαφορές ως προς τον ορισμό των πραγμάτων που έχουν ή δεν έχουν νόημα. Επίσης , το νόημα εξαρτάται κι από την εκάστοτε στιγμή και κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε (π.χ. Δεν έχει νόημα να μιλήσω σε κάποιον συνεργάτη μου για τα επαγγελματικά μας , όταν αυτός ξεκουράζεται κοιμώμενος , αλλά θα έχει νόημα όταν ξυπνήσει).

Εφόσον λοιπόν είδαμε τι ακριβώς είναι το νόημα, τώρα ας εξετάσουμε το νόημα στην διδασκαλία. Θα δούμε τι λένε η σύγχρονη παιδαγωγική θεωρία και διδακτική μεθοδολογία για το νόημα στην διδασκαλία και από την οπτική γωνία των μαθητών, αλλά κι από την οπτική γωνία του εκπαιδευτικού.

Πότε η διδασκαλία έχει νόημα για τους μαθητές:

- Όταν δημιουργεί κοινωνικό προβληματισμό.
- Όταν προάγει κι ενθαρρύνει τον ενστερνισμό πανανθρώπινων αξιών, όπως ο διάλογος, η δημοκρατία, ο σεβασμός, η ειρήνη, η αλληλεγγύη, η ελευθερία λόγου – γνώμης – έκφρασης, η εργατικότητα, η ευγενής άμιλλα, η φιλομάθεια.
- Όταν εστιάζει στην προώθηση και καλλιέργεια των ήπιων δεξιοτήτων, όπως η επικοινωνία, η συνεργασία, η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα, οι τεχνολογικές – ψηφιακές δεξιότητες, η καινοτομία.
- Όταν εφαρμόζει σύγχρονες αρχές διδακτικής, όπως η παιδοκεντρικότητα, η ομαδοσυνεργατικότητα, η βιωματική μάθηση, το διδακτικό παιχνίδι, η ποικιλία δραστηριοτήτων, ο πειραματισμός, η ανακάλυψη, η οργάνωση κι αναδιοργάνωση των σκέψεων.
- Όταν δεν εφαρμόζει μόνο τον μονόλογο από την μεριά του δασκάλου και προάγει την ενεργή συμμετοχή των μαθητών.

-
- Όταν τίθεται στο πλαίσιο της κοινωνίας - είτε τοπικής, είτε κρατικής, είτε παγκόσμιας - και των προβλημάτων της, ειδικότερα όταν καλλιεργεί ενσυνείδητους πολίτες, ικανούς να λύσουν αυτά τα προβλήματα.

Πότε η διδασκαλία έχει νόημα για τον εκπαιδευτικό ;

- ✓ Όταν βλέπει ότι η διδασκαλία του είναι ευχάριστη για τους μαθητές του.
- ✓ Όταν βλέπει ότι όλοι οι μαθητές του εμπλέκονται ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία.
- ✓ Όταν επιτυγχάνονται οι στόχοι και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.
- ✓ Όταν παρατηρεί εξέλιξη στον χαρακτήρα, στη συμπεριφορά, στην προσωπικότητα, στις δεξιότητες και τις γνώσεις των μαθητών του, πράγμα που φαίνεται από την αξιολόγηση (και τις τρεις μορφές της¹).

-
- ✓ Όταν δεν βλέπει τους μαθητές να στέκονται απλά απαθείς ή αδιάφοροι για το μάθημα.
 - ✓ Όταν οι περισσότερες γνώσεις αποκτώνται στην τάξη και δεν χρειάζεται πολύ κόπος στο σπίτι .
 - ✓ Όταν οι μαθητές έχουν κατανοήσει κι αφομοιώσει τα στοιχεία της μάθησης και δεν τα έχουν απλώς αποστηθίσει .

1. Οι μορφές αξιολόγησης είναι οι εξής :

i. **Η Αρχική ή Διαγνωστική Αξιολόγηση:**

Εφαρμόζεται κυρίως στην αρχή της μαθησιακής διαδικασίας, αλλά και κατά τη διάρκειά της, όταν ο εκπαιδευτικός κρίνει ότι πρέπει να (επανα)προσδιοριστεί το επίπεδο των γνώσεων και των εμπειριών, των ενδιαφερόντων, και να εντοπιστούν οι πιθανές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές. Απώτερος στόχος είναι να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν τα μέτρα

πρόληψης και αντιμετώπισης των μαθησιακών προβλημάτων· όλα με τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή, με σκοπό να οδηγηθούν οι μαθητές στην επίτευξη των επιδιωκόμενων διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων.

ii. **Η Διαμορφωτική ή Σταδιακή Αξιολόγηση:**

Εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και αποσκοπεί στην υποστήριξη της επιτυχούς πορείας κάθε μαθητή προς την κατάκτηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων. Η μορφή αυτή στηρίζεται σε πληροφορίες που απαιτούνται για την πιθανή τροποποίηση του σχεδιασμού ή της διδακτικής μεθόδου προκειμένου οι μαθητές να επιτύχουν τους επιδιωκόμενους στόχους.

iii. **Η Τελική ή Συνολική Αξιολόγηση:** Πρόκειται για ανακεφαλαιωτική, αλλά και ανατροφοδοτική διαδικασία, προκειμένου να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων σε σχέση με τους προκαθορισμένους ως διδακτικούς στόχους. Ουσιαστικά, θα πρέπει να συγκρίνεται το μαθησιακό επίπεδο κάθε μαθητή με αυτό που κατείχε προηγουμένως, όπως και η ομαδική επίδοση της τάξης σε σχέση με εκείνη

στην οποία στοχεύουν οι παιδαγωγικές
παρεμβάσεις.

Όνοματεπώνυμο φοιτητή : Κωνσταντίνιδης Γεώργιος

ΑΕΜ : 4682

Επιβλέπουσα καθηγήτρια : Δημητριάδου Αικατερίνη